

Kursus i graduering af perler

Lektion 7. Behandling af perler og betegnelser

Indledning

Der findes to forhold på markedet, der driver udviklingen af behandling af perler:

- Øget efterspørgsel på verdensplan efter billige perler
- Udviklingen i Kina omkring at fremme ferskvandsperlernes størrelse, form og kvalitet.

Resultatet er et marked, hvor stort set enhver kulturperle, som du vil finde, har gennemgået en eller anden form for behandling, enten før eller efter at perlen blev dannet.

Forbehandling

Den første mulige behandling er på det perlekorn, der bruges som kim i østersen. På grund af den tidligere nævnte ændring i produktionsstandarderne med kortere tid i østersen, kan perlemorslagene være ret gennemsigtige for de underliggende farver, der er på perlekornet. Så hvis et perlekorn har naturligt forekommende brune toner, som vi kan se det i billedet nedenfor så vil man kunne se disse brunlige farver igennem den færdige perle.

Husk på, at kimene stammer fra ferskvandsmuslingeskaller fra USA. Så hvis kimet har en lidt forkert farve, og perlemorslaget ikke er ret tykt, så vil den færdige perle have en tendens til at vise farven på kimet. Ved at ændre farven på overfladen af kimet, kan farmerne bedre styre det endelige produkt i dyrkningsprocessen. Som resultat heraf bleges stort set alle Akoya-startkim for at få en hvidere overflade. Og mens dette sædvanligvis vil dæmpe indvirkningen af disse brune toner, der løber på tværs af overfladen på disse startkim, så fjerner det ikke altid farven.

En ny proces blev udviklet for nylig, hvorved den muslingekim, der blev inkorporeret i østersen, får dampet et lag farve på sig. Dette er et ekstremt tyndt lag, der hjælper med at forbedre kimets farve. Det kan være meget hvidt eller måske endda sort. Resultatet af denne proces er, at farve på det færdige produkt vil være bedre, da der ikke vil være en forkert farve i perlen på grund af en forkert farve på kimet. Nedenfor ser du et billede af nogle færdige kim, som er blevet dampbehandlet. Bemærk de sorte kim til venstre. De er blevet behandlet.

Det brunligt hvide til højre er ikke behandlet. Man kan se, hvor den brunlige farve kan blive videregivet til den færdige perle, hvis disse kim ikke var blevet behandlet med denne proces.

Den forbehandling af perlens kim er en fast procedure i det omfang, at perlen er beskyttet mod udefra kommende urenheder ved normal brug. Men hvis den færdige perle udsættes for en type farvning eller farvestoffer, så kan dette stof trænge ind i borehullet og farve kimet farve, selv efter, at perlen er færdig og solgt.

Blegning

Mange gange har det lag af perlemor, der lægges på perlen, ikke ensartet i sin farve. Af forskellige årsager, der påvirker østersen, kan perlemoren få en lidt forkert farve nogle steder på perlen, når den først er blevet høstet. For at løse dette problem undergår mange perler en blegningsproces. Dette er et stort kogende bassin med blegemiddel, hvor perlerne placeres i op til 10 timer. Processen tager meget af overfladefarverne væk og efterlader perlerne, perlehvide, som man siger. Blegning er en permanent behandling og er næsten umulig at opdage.

Farvning

De fleste af os er blevet forkælede med, hvor perfekte perlerne er på markedet. Det er ret let at gå ind i en smykkebutik og finde nogle perfekt matchede strenge med perler i mange størrelser og farver. Men i realiteten så kan det at matche en enkelt streng med 48 perler, f.eks., kræve en tidskrævende opgave med at sammenligne og matche hundredvis, hvis ikke tusindvis, af perler, for at lave én halskæde. Før i tiden gjorde dette, at en pæn matchende streng med 7 mm eller 8 mm perler ret dyr. Ikke blot selve perlerne, men også det omfattende arbejde, der var involveret i at skabe denne streng fra en STOR spand med perler. Men presset fra markedet om at producere flere perler og producere dem billigere, krævede at der må ske noget nyt. Denne ændring var at begynde at farve perlerne for at gøre dem mere ensartede i farven. Hvilket er ret almindeligt i dagens perlemarked, en praksis, som man ikke taler meget om i perlekredse. Farverne, der anvendes, er uorganiske eller kemiske, og kan ændre en hel spand med perler til et punkt, hvor de alle har den samme perfekte farve.

Det store problem med at farve perler er, at det farver dem. Farvelaget fjerner lidt af orienten eller det levende i perlen. Disse farver giver måske en ensartet farve, en mere ren farve, og en farve der anses for at være mere salgbar, men det har en tendens til at fjerne lidt af det levende og dybden, i perlen. Igen så er dette et resultat af presset fra markedet om at producere flere perler, samt mere rentable perler, for at imødekomme efterspørgslen efter kvantitet og visuel kvalitet. Problemet er her, der er en afvejning i form af visuel kvalitet på bekostning af perlens egentlige kvalitet.

Farvning kan ofte identificeres ved at kigge på perlens borehul under forstørrelse. Ofte (men ikke altid) vil man se, at farven er gået delvist ned i borehullet, og man kan se resterne heraf. Af alle perlebehandlinger er dette stort set den eneste, som man har en chance for at identificere.

Bestråling

Gammabestråling bruges til at forbedre de mange varianter af sorte perler på markedet. Lige fra blåsort til grøn-sort, osv. Denne proces udsætter perlen for gammastråler, som gør kimet sort, ikke perlemorslaget, kun kimet. Resultatet bliver, at mørkere perler eller perler med en lidt forkert farve kan få en intens sort farve frem ligesom andre varianter af sort kan frembringes. Processen skader ikke perlemoren, da den er usynlig for gammastrålerne (kalcium og kulstof reagerer ikke på gamma- eller røntgenstråler). Og perlerne vil ikke bære nogen rester af radioaktivitet.

Den eneste indikator til identifikation af bestrålede perler er den enorme forbedring af orient-farver i perlens overflade. Man kan se nogle af dem i billedet nedenfor. Få ubehandlede sorte perler ville have denne intense og nærmest metalagtige grad af orient.

Der er en løbende debat om den omfattende behandling af perler. Pointen er, at perler bliver nedklassificeret som ædelsten på grund af alle disse behandlinger. Men der er to vigtige punkter, som vi skal huske på:

- Perler af høj kvalitet af enhver farve er meget, meget sjældne. Lige som farvede ædelsten af høj kvalitet. Og uden behandling for at få perler af dårlige kvalitet til at se godt ud, så ville der ikke være perler nok af god kvalitet på markedet til at møde efterspørgslen. Der ville simpelthen ikke være perler nok til at have noget lager hos nogen smykkebutik, som måtte ønske at sælge dem.
- Resultatet af ovenstående ville være ekstremt høje priser på perler. Hvis al matchning af perlestrengene skulle foretages baseret på perler, der kom lige fra østersen uden en smule blegning, så ville en pænt matchet perlestreng være uden for de fleste kunders rækkevidde.

Men selvfølgelig, der skal være en balance. Behandling af et startkim med damp eller blegemiddel kan have en meget positiv indvirkning på det færdige produkt. Men at farve perler med kemikalier for at forbedre farven synes at gå ud over disse grænser. For så ser vi ikke perlerne, vi ser falske farver.

Jeg tror, at den største trussel for perleindustrien ikke er behandlingerne, men det at man bevæger sig hen mod tyndere lag af perlemor. For sammen med de tyndere lag af perlemor kommer også et behov for behandlinger for at opveje manglen på det, der udgør en perle ... en perle

For det meste kan man gå ud fra at perler er behandlet og de kan være svære at identificere. Den bedste måde at sikre sig, at man får en virkelig bekræftelse på, hvad der er sket med dine perler, inden du køber dem til dig selv eller din forretning, er at handle med en velrenommeret perleforhandler, som har et ry for at sælge perler, og som er erfaren nok til at kende svarene omkring behandlingerne.

Betegnelser og Definitioner

Nedenfor kan du se en liste over betegnelser og definitioner for perler, som du bør kende, hvis du skal gøre forretning inden for perlebranchen. Jeg anbefaler, at du gør dig bekendt med disse betegnelser, så du kan kommunikere på et professionelt niveau med kunder og andre inden for branchen.

Akoya-perler: er saltvands-kulturperler af japansk oprindelse og dannes i Akoya-østers.

Barok-perler: er hverken runde eller symmetriske, men har en forvreden og uregelmæssig form. Ofte er overfladen meget ujævn, og de ligner ofte ting som tænder, kaktusser, haletudser, champignoner eller snegle.

Bib [hagesmæk]: er en perlekæde med mere end tre strenge.

Biwa-perler: er ferskvands-kulturperler, der er dyrket i søen Biwa i Vestjapan.

Blisterperler: er naturperler skabt ved tilfældig indtrængen af en parasit igennem en østers ydre skal. Bløddyret udskiller perlemor over irritanten, hvorved den sætter sig fast på selve skallen. Blisterperler er ret ujævne i deres form.

Bløddyr: er ethvert hvirvelløst dyr, der har en blød krop, ofte beskyttet af en skal. Omfatter snegle, to-skallede skaldyr (bløddyr, muslinger), blæksprutter.

Blå perler: er mørk-farvede perler, hvis farve stammer fra fremmedlegemer i selve perlemoren eller mellem perlemoren og skallens kimkerne. Gode eksempler på blå perler er naturfarvede, mørke Akoya-perler, som kan være blå, sorte, grå eller brune. Sorte og blå perler kan se ens ud, men forskellen ligger i oprindelsen af deres farve.

Bundt: henviser til det antal strenge, der er bundet sammen i den ene ende. Disse strenge har normalt ikke monteret låse.

Dyrkning: henviser til den proces, hvormed en østers eller musling podes, passes og høstes for at producere en kulturperle.

Efterligninger: er enhver perle, der er fremstillet for at se ud som naturlige eller kulturperler. Der findes to typer: en variant er sammensat af hule eller solide glasperler belagt med perleessens, der er fremstillet af skæl fra bestemte typer fisk. Den anden variant, også kendt som "skal-baserede perler", er efterligninger belagt med et stof som neglelak og som derefter er lakeret. Der findes tillige adskillige plastikefterligninger på markedet. Se Mallorca.

Ensartet streng: er en streng, hvor perlerne har næsten samme størrelse.

Farve: i perler påvirkes farven normalt af typen af perleøsters – en vigtig faktor i udvælgelsen af perler.

Ferskvandsperler: er perler med en kerne af kød fra ferskvandsskaldyr, der produceres i forskellige lande rundt omkring i verden, inkl. Japan, Kina og USA.

Form: er et af de vigtigste kriterier ved udvælgelse af perler. Perler kan inddeles i fire grundlæggende kategorier af forme: rund, urund, semi-barok og barok.

Glans: er det udseende af perlens overflade bedømt ved den brillans og evne til at reflektere lys. Kaldes tillige "skær" eller "lysskær". Se også Orient.

Graderet streng: henviser til en enkelt streng af perler med små perler i hver ende, som bliver større ind mod midten af strengen. Den midterste perle er ofte meget større end de to yderste.

Guldløbet østers: findes almindeligvis omkring lande, så f.eks. Indonesien, Thailand og Filippinerne. Kanten på denne østers' indre skal er ofte gyldengul, og den danner normalt gule eller guld-farvede Sydhavsperler.

Halve perler: er hele perler, der er blevet slebet eller savet på den ene side, normalt for at fjerne pletter. Hvis der fortsat er $\frac{3}{4}$ tilbage af perlen, kaldes den en $\frac{3}{4}$ perle. Betegnelsen 'halv perle' bruges også om blister- eller Mabe-perler.

Hundehalsbånd: henviser til en perlekæde med flere strenge (helt op til 5) i choker-længde, og er normalt sat sammen med en enkelt lås.

Irisering: henviser til den optiske effekt, hvor man kan se den optiske effekt, hvor man kan se prismefarver, der ligner dem, som man ser på oliehimler. Irisering er det farvespil, lige som på en regnbue eller en fin kombination af farver, som f.eks. lyserød, blå, grøn og sølv.

Kan: er en japansk vægtenhed, der er lig med 1.000 momme, eller 3,75 kg.

Kappe: er den del af en østers' anatomi, der udskiller perlemor. Meget små stykker stof anvendes til at stimulere perleproduktion inden for perledyrkning.

Kasumiga-perler: er en ny type japanske kulturperler fra en sø nordvest for Tokyo. Muslingerne er en krydsning mellem japanske og kinesiske ferskvandsmuslinger, og som podes med runde eller flade kim. De færdige perler gløder med lyserøde nuancer lige fra lyserød til mørk pink.

Keshi-perler: er små, rundagtige naturperler, der dannes ved et tilfælde i det bløde lag i bløddyret under dyrkningsprocessen. På japansk betyder Keshi "valmuefrø". Disse perler dannes, når små stykker af bløddyrets skal brækkes af og bliver i bløddyret under den indpodningen af kimet. Bløddyret behandler disse stykker som irriterende og dækker dem med perlemor.

Kerne: indsættes i en perleproducerende østers for at fremskynde perlevækstprocessen. Cellerne agerer som en irritant, hvor der deponeres perlemor og fremstilles normalt af en skal fra ferskvandsmuslinger fra Nordamerika.

Kimperler: er meget små runde perler, der dannes i bløddyret, ofte i tillæg til en større kultur- eller naturperle. De måler ca. 2 mm eller mindre, og er normalt for små til at kunne bruges til smykker.

Knuder: er små knuder, der knyttes mellem hver perle i en streng for at undgå, at perlerne beskadiger hinanden, og for at hindre, at man taber perlerne, hvis halskæden går i stykker. Knuder forøger en halskæde med 2,5 - 6 cm.

Konkylieperler: er sjældne, perler uden perlemor, der produceres af Dronning-konkylien og er karakteriserede ved et lyserødt flammemønster med en porcelænsagtig overflade. De forefindes i det Caribiske Hav.

Korn: er en måleenhed for naturperler; et korn er lig med 0,05 gram eller 1/4 karat.

Kulturperler: er perler, der dannes ved at indsætte et stykke stof, med eller uden en kerne, i moderøstersen eller muslingen.

Længden på et tætsiddende perlehalsbånd (choker): hentyder til en perlehalskæde med en længde på 14 - 16 inches (35 - 40 cm).

Mabe-perler: dannes, når en halv perle fastgøres til bløddyrets indre skal. Bløddyret dækker det halve kim med perlemor, og når skallen skæres af, kan man se kimet på bagsiden. Kimet fjernes, perlen renses (for at forhindre nedbrydning), og resten af hullet fyldes med en masse, voks eller nogle gange med et andet kim, og belægges derefter med en perlemorsbelægning. Kaldes også halv-perle eller blister kulturperle.

Mallorca: er navnet på efterligninger fra en ø ud for den spanske kyst. Også kendt som "Majorca".

Matiné-længde: henviser til et perlehalsbånd ca. 20 - 26 inches (50 - 66 cm) lang.

Mikimoto-perler: er perler produceret og markedsføres af virksomheden Mikimoto.

Momme: er en gammel japansk vægtenhed, der stadig anvendes til kulturperler. En momme svarer til 3,75 gram.

Muslingeperler: har ikke nogen perlemor og er derfor begrænset i deres kommercielle værdi.

Naturperler: dannes helt ved et tilfælde og uden menneskets indgriben. Enten en parasit eller et andet fremmedlegemet dækkes af lag af perlemor inden i østersen.

Opera-længde: henviser til et perlehalsbånd på 28 - 36 inches (70 - 90 cm).

Orient: er den typiske perleagtige glans, som man ser på perler eller perlemorsskal. Også kendt som irisering.

Orientaliske perler: er naturperler, der kun findes i havene omkring Bahrain i den Persiske Golf. Er ikke en kulturperle.

Perlemor (mother-of-pearl): er den glatte, hårde perleagtige belægning på indersiden af den øverste og nederste skal i bestemte østers og andre bløddyr, som anvendes til at lave dekorative genstande, knapper og perler.

Perlemor (Nacre – udtales NAY-ker): er den perleagtige substans, der udskilles af kappen i bestemte bløddyr til at danne en perle. Perlemor skaber tillige den smukke perlemorsbelægning, som man finder på indersiden af perleskaller og flere andre varianter af skaldyr.

Perle: henviser normalt til en naturperle, når der ikke står et kvalificerende tillægsord foran, som f.eks. kultur eller efterligning. I henhold til CIBJO-reglerne er perler "naturlige formationer udskilt ved et tilfælde og uden hjælp fra mennesker". Imidlertid overholdes denne regel ikke altid, da naturperler udgør en så lille del af handlen.

Perler uden kerne: dannes ved kun at indpode stof. Se tillige Ferskvandsperle.

Pletter: er små overflade-uregelmæssigheder, der skæmmer ensartetheden af perlens ydre.

Prinsesselængde: henviser til en perlekæde på 16 - 20 inches (40 - 50 cm).

Reblængde: henviser til en perlekæde, der er længere end 40 inches (100 cm); også kaldet 'lasso' eller 'saupier'.

Runde perler: er perfekt runde i formen.

Semi-barok perler: er ikke runde; eksempler på form er pære, dråbe, æg og knap.

Sortlæbet østers: findes i et stort område, der strækker sig fra Cook-øerne, østpå via Tahiti til Tuamotu-øerne og Gambier-øerne i Fransk Polynesien. Sortlæbet østers producerer den sorte perle.

Sorte perler: er naturligt farvede mørke perler fra den sortlæbede østers. Farven er sort eller meget mørkegrå, men mørkeblå, mørkegrøn og lilla-grå perler hører også ind under betegnelsen sort perle. Sorte perler er sjældne.

Sølvløbet østers: anvendes primært i Australien til at dyrke Sydhavspærler. Denne type østers producerer sølv-hvide perler.

Søøre-perler: kan med lethed identificeres ved deres hule struktur og meget iriserende perlemor og dannes i søøre-skaller.

Sydhavsområdet: strækker sig fra Burma og Thailands golf igennem Sulu-havet ud for Filippinerne, Malaysia, det indonesiske Arafura-hav og den nordvestlige del af Australien. Det fortsætter til Cook-øerne, øst på igennem Tahiti til Tuamotu-øerne og Gambier-øerne i Fransk Polynesien.

Sydhavs kulturperler: produceres i saltvandsområder ved den nordvestlige del af Australien, Burma og nogle Sydhavse. De perlebærende bløddyr, der findes i dette område, er meget større end de japanske varianter og kan indeholde en meget større kerne. De producerer også perlemor i et større omfang, hvilket gør, at perlerne kan vokse meget hurtigt.

Sydhavs Keshi-perler: dannes i Sydhavsområdet. Disse Keshi-perler er større end de japanske varianter og har ofte en barokform.

Torsade: er en halskæde med flere strenge formet ved at sno strengene om hinanden. En populær måde at bære ferskvandspærler på.

Urunde perler: er lidt flade eller ovale i formen.